

Järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen sosiaali- ja terveystuodistuksen toteutusvaiheessa

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelun uudistus vaikuttaa järjestöjen, ja erityisesti sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaan. Toimintaympäristön muutos haastaa järjestöt rakentamaan yhteistyötä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa. Järjestöjen toiminta edistää ja vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Järjestöjen toiminta täydentää julkisia palveluita. Järjestöjen tarjoama tuki voi olla esimerkiksi osa palveluketjua tai -kokonaisuutta. Järjestöjen toiminnan tukeminen on jatkossakin kuntien vastuulla, sillä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossakin myös niiden vastuulla.

Monet Suomen kunnat eivät vielä tiedä, miten ne aikovat jatkaa järjestöjen tukea vuoden 2023 jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastuspalvelu on siirretty hyvinvointialueille. Tämä tieto selvisi SOSTEn Sosiaali- ja terveystuodistuksen ja Järjestöjen soite-muutostuki -hankkeen marraskuussa 2021 julkaisemasta kyselystä. Kunnille osoitettu kysely osoitti, että noin kolmannes kunnista ei tiedä, miten tuki jatkuu hyvinvointialueiden mukana.

Näistä toimintatavoista on tärkeää sopia yhdessä hyvinvointialueen kanssa, jotta järjestöjen toimintaedellytykset ja -mahdollisuudet eivät vaarannu murtumisvaiheessa. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa tilankäytön turvaamista, organisaatiotuen takaamista sekä kuntien ja hyvinvointialueiden vastuista päättämistä.

Lisäksi kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin, jossa kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kannustin on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuoden 2023 alusta. Järjestöt ovat yksi merkittävimmistä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjistä Siilinjärvellä. On tärkeää, että järjestöjen tekemä työ huomioidaan ja sitä tuetaan Siilinjärvellä riittävässä laajuudessa.

Ehdotamme, että Siilinjärven kunta vuonna 2022

- muotoilee yhdessä tulevien hyvinvointialueiden kanssa järjestöjen tukemisen toimintaperiaatteet. Nämä periaatteet varmistavat organisaatioiden toimintaedellytykset myös jatkossa.
- päättää vastuullisista toimijoista, jotka kuuluvat kuntaan ja jotka ryhtyvät tekemään tai jatkavat järjestöjen tukemista.

- selvittää nuoriso- ja kulttuuriavustuksen laajentamista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukseksi, jossa avustettavan toiminnan tulee edistää eri-ikäisten siilinjärveläisten hyvinvointia ja terveyttä.

Valtuuston jäsenen nimi, aika ja paikka

Siilinjärvi 22.2.2022

Jukka Rinnunen

Heikki Järskeläinen
Minna Laitinen
Niina Laitinen
Ulteri Haapala

Liisa
Heidi Oksanen
Vesa Kananen

(Ulla Sausti)